

Falochron projekt wczesnej
profilaktyki zachowań ryzykownych.

MAGDALENA WIECZOREK

Sposób myślenia

Falochron to nie jest gotowa recepta dla każdej szkoły.

Budowanie Szkolnego Falochronu to szczególny sposób myślenia o profilaktyce.

Podstawą budowania Falochronu musi być więc zmiana myślenia – bardzo ważne, żeby całe grono pedagogiczne znało założenia programu i akceptowało taki sposób myślenia o zagrożeniach i profilaktyce.

Projekt został opracowany na podstawie Programu
Falochron dla Województwa Dolnośląskiego
w ścisłej współpracy z autorem FALOCHRONU –
dr hab. Jackiem Kurzepą,
prof. SWPS Wrocław.

Dlaczego Falochron?

FALOCHRON, gdyż:

- o niego rozbijają się nieprzyjazne sztormowe fale – **zagrożenia**,
- konstrukcja falochronu to czynniki chroniące, kapitał dziecka, z którym wchodzi ono w życie, potencjał środowiska...

Rola Falochronu w środowisku

- Jest ochroną lądu i żyjących na nim ludzi.
- Stanowi wzmocnienie dla obszarów narażonych na niszczycielską siłę Natury.

Czego dotyczy Falochron dla młodzieży?

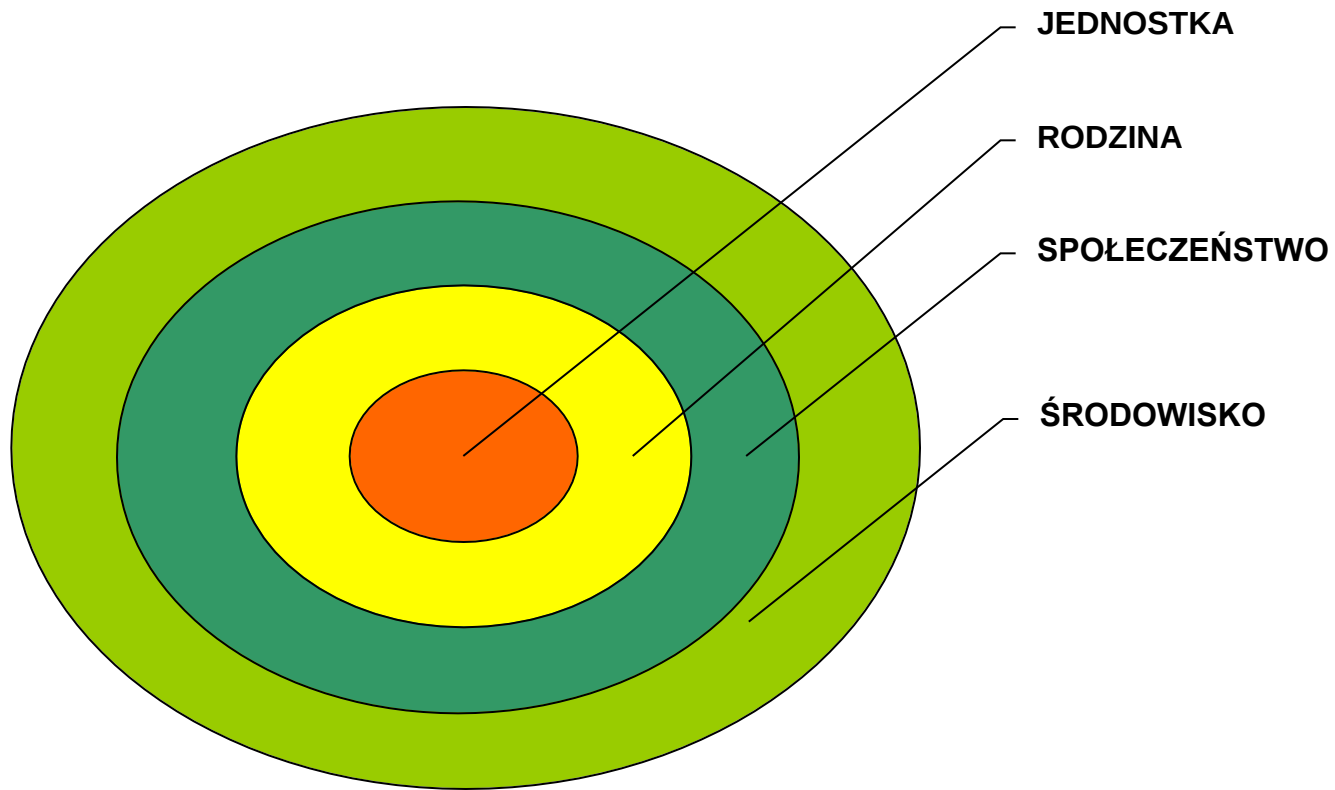

FALOCHRON jest projektem profilaktycznym polegającym na **NAKŁADANIU** na **JEDNOSTKĘ**, rozmaitych, podobnych do stref falochronu-**wzmocnień** - przeciwko przeciwnościom losu.

Ekologiczny model profilaktyki.

Ekologiczny model profilaktyki

Wzmocnieniem jest ...

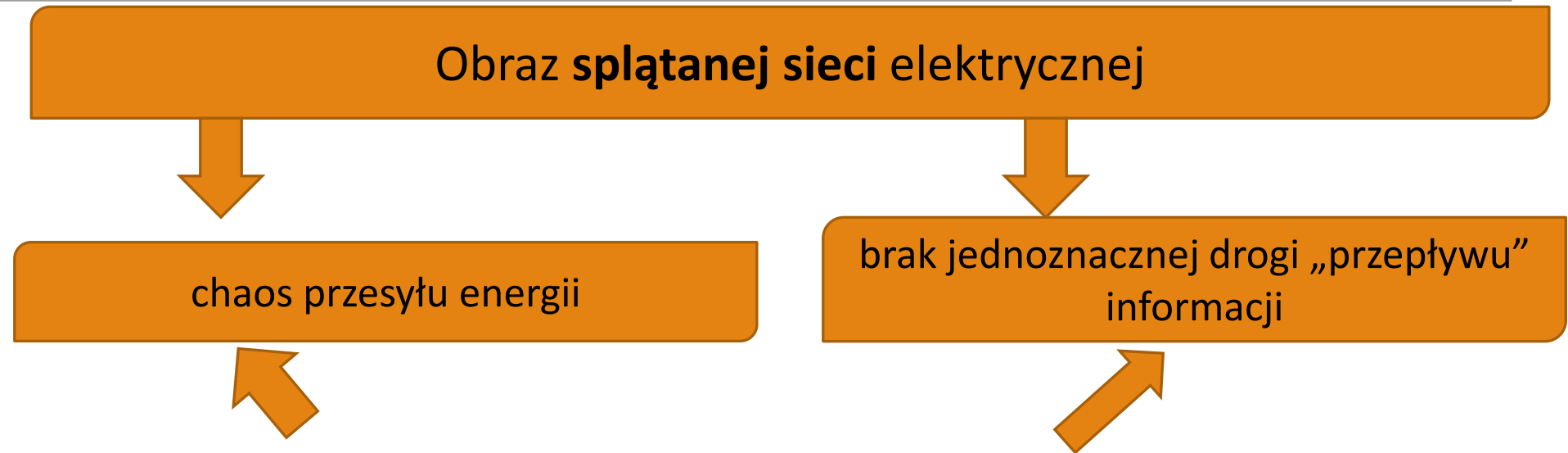

SYSTEM

1. Wiedza o zagrożeniach/czynnikach ryzyka w środowisku (oparta na diagnozie środowiska szkolnego).
2. Wiedza o czynnikach chroniących, które stanowią kapitał życiowy, system wartości, postawy, klimat szkoły...
3. Spójne działania wychowawczo – profilaktyczne.
4. Współpraca z rodziną.
5. Interdyscyplinarność działań.

Splątana sieć czynników ryzyka, które zaburzają zdrowy rozwój dzieci i młodzieży

symbolika czynników ryzyka

*Taka **splątana sieć**, to obraz otaczającego świata atakującego młodego człowieka, który nie potrafi bez pomocy i wsparcia (**wzmocnień**) we właściwy sposób obronić się przed **falami zagrożeń**.*

konflikty w rodzinie

niebezpieczne formy spędzania
czasu wolnego

niewłaściwe używanie Internetu

zagrożenia wynikające
z zaburzonego zachowania

samowolne używanie leków uspokajających

ucieczki z domu

związki z subkulturami

niekontrolowane, późne powroty do domu

wchodzenie w konflikt z prawem
używanie substancji psychoaktywnych

palenie papierosów
używanie alkoholu

niewłaściwe wybory grup rówieśniczych

zachowania seksualne -
przedwczesna inicjacja

wagary

nieleczone symptomy
zaburzeń psychicznych

stosowanie przemocy
lub doświadczenia bycia ofiarą

dążenie do doświadczania ryzyka

Źródło: Fawela ([port.:](#) *favela*) — rozległa [dzielnica nędzy](#) w [Brazylji](#), tworząca się wokół miasta, zamieszkiwana przez najbiedniejszą ludność.

Źródła wiedzy na temat zachowań ryzykownych

---

1. Raporty Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie dotyczące badań uczniów gimnazjów.
2. Sprawozdania z zakresu rozpoznania i profilaktycznej pracy policji na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej.
3. Doświadczenie praktyków (konsultantów, pedagogów, psychologów, wychowawców, doradców metodycznych).

Misja projektu

Wywołanie w świadomości społeczności lokalnych przekonania o konieczności podejmowania i prezentowania właściwych, dojrzałych i spójnych postaw, pozytywnych wychowawczo.

Tworzenie aktywnych środowisk wsparcia dla działań profilaktyczno-resocjalizacyjnych.

Projektowanie takich działań, które będą dla nastolatka wzmocnieniem, wsparciem i alternatywą.

W centrum tych oddziaływań jest

MŁODY CZŁOWIEK/NASTOLATEK/NASTOLATKA

Cel główny Projektu

Integracja i koordynacja działań szkół/placówek oraz wszelkich służb, instytucji oraz organizacji na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym młodzieży i rozwiązywania problemów społecznych w środowisku lokalnym.

Cele operacyjne Projektu

Wykorzystanie wiedzy o **aktualnych** zagrożeniach wieku dorastania specyficznych dla danego środowiska lokalnego, wynikające z diagnozy **do planowania działań wychowawczych i profilaktycznych.**

Zastosowanie teorii resilience (dot. czynników chroniących i czynników ryzyka związanych z zachowaniami problemowymi młodzieży) **do projektowania działań chroniących.**

Rozpoznanie, zewidencjonowanie i powiązanie sieciami **współpracy i doskonalenia** instytucji, osób, organizacji działających na rzecz profilaktyki zachowań ryzykownych młodzieży.

Adresaci projektu

Nauczyciele.

Uczniowie:

1. *Z kapitałem życiowym*
2. Eksperymentujący
3. Głęboko eksperymentujący

Strefy oddziaływania *Falochronu*

Strefa I – od diagnozy środowiska szkolnego do Szkolnego Falochronu czyli Krok po Kroku.

Strefa II - rola czynników chroniących obejmujących właściwe więzi z rodzicami i innymi osobami znaczącymi (teoria więzi, fenomen resilience).

Budowanie kapitału w oparciu o system wartości i postaw.

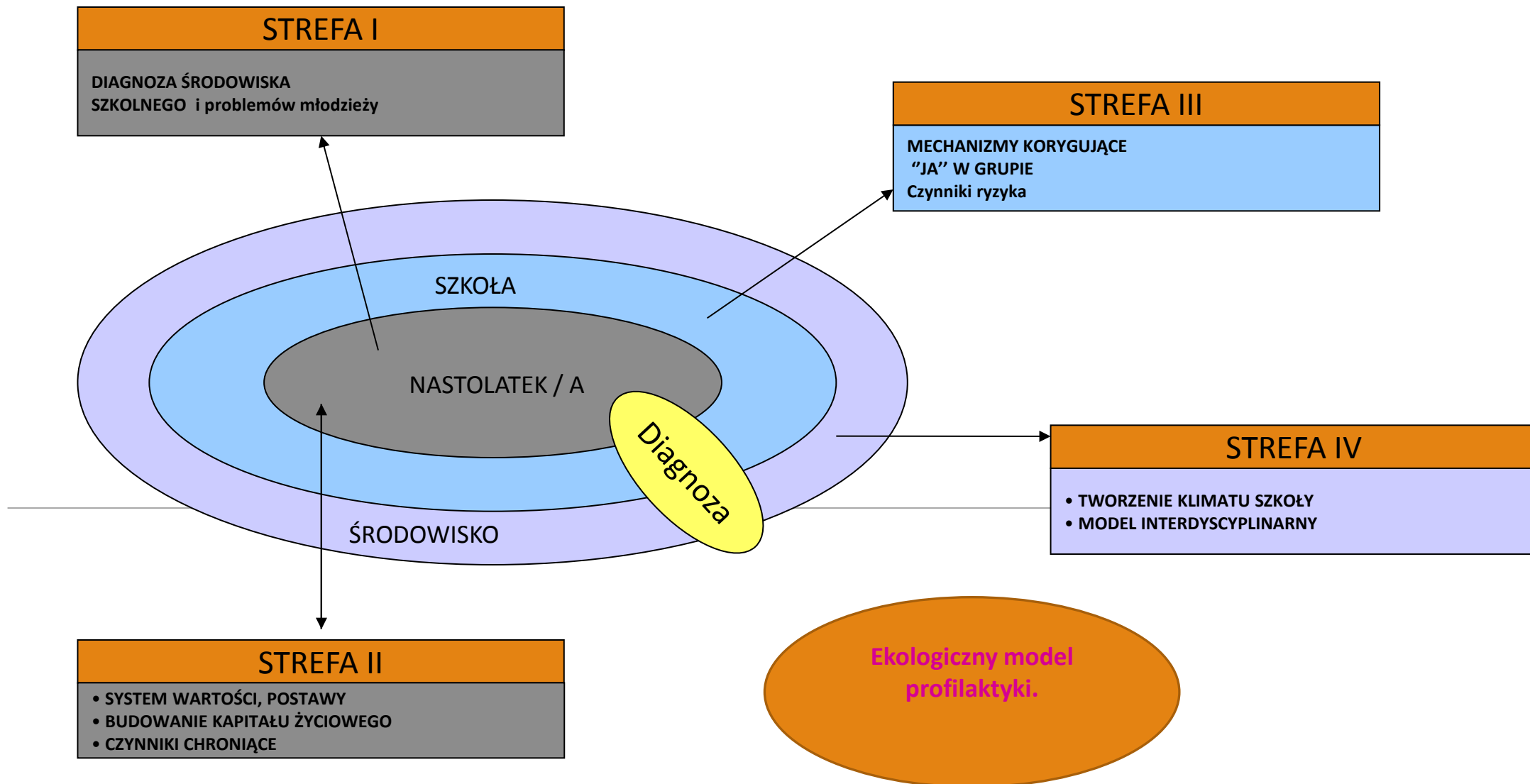
Strefy oddziaływania *Falochronu*

Strefa III – nastolatek i jego rozwój psychiczny, emocjonalny, społeczny.

Strefa IV - korygowanie niewłaściwych zachowań poprzez modelowanie konstruktywnych działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole – nastolatek z trudnościami.

Współpraca z rodziną.

Oczekiwane efekty realizacji projektu

Przygotowanie grupy instruktorów i realizatorów FALOCHRONU.

Zbudowanie Szkolnych Falochronów.

Ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju - **Rozplątana sieć** kabli to obraz efektów realizacji projektu w społecznościach lokalnych.

Wdrożenie **długoterminowych i indywidualnych działań wychowawczych i profilaktycznych pod nazwą Falochron.**

Integracja środowisk i wspólnot lokalnych wokół projektu i jego realizacji (konferencje lokalne).

właściwe rozumienie zagrożenia
zw. z substancjami psychoaktywnymi

pozytywne podejście do życia,
umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych

konstruktywne zainteresowania

umiejętność szukania wsparcia
w rozwiązywaniu problemów

odwoływanie się
do doświadczenia osób znaczących

aktywność prospołeczna

prawidłowe więzi z rodziną, rozumienie ich roli

zainteresowania związane ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności

akceptowany społecznie system wartości

umiejętności zagospodarowania czasu wolnego
we właściwy sposób

**Falochron nigdy
nie będzie szczelny.**

Co przekona szkoły, że Falochron jest ważny?

Bo brak aktualnej, satysfakcjonującej oferty profilaktycznej, dostosowanej do potrzeb szkolnych i środowiskowych.

Bo jest projektem, który może podnieść jakość działań profilaktycznych w województwie.

Bo nie da się zbudować jednego, uniwersalnego Falochronu.

Bo szyjemy Falochron na miarę.

Bo to specjalny sposób myślenia o profilaktyce.

Falochron dla Śląska

Ścieżki diagnostyczne

Ankieta dla uczniów dotyczyła:

Poziomu zadowolenia

Niewłaściwych zachowań

Wyznawanych wartości

Obecności tych zachowań wśród bliskich kolegów

Spędzania wolnego czasu

Osoby znaczące

Ścieżki diagnostyczne

Ankieta dla N. i R. dotyczyła:

Poziomu zadowolenia uczniów/dzieci

Występowania niewłaściwych zachowań w szkole

Wyznawanych wartości przez uczniów/dzieci

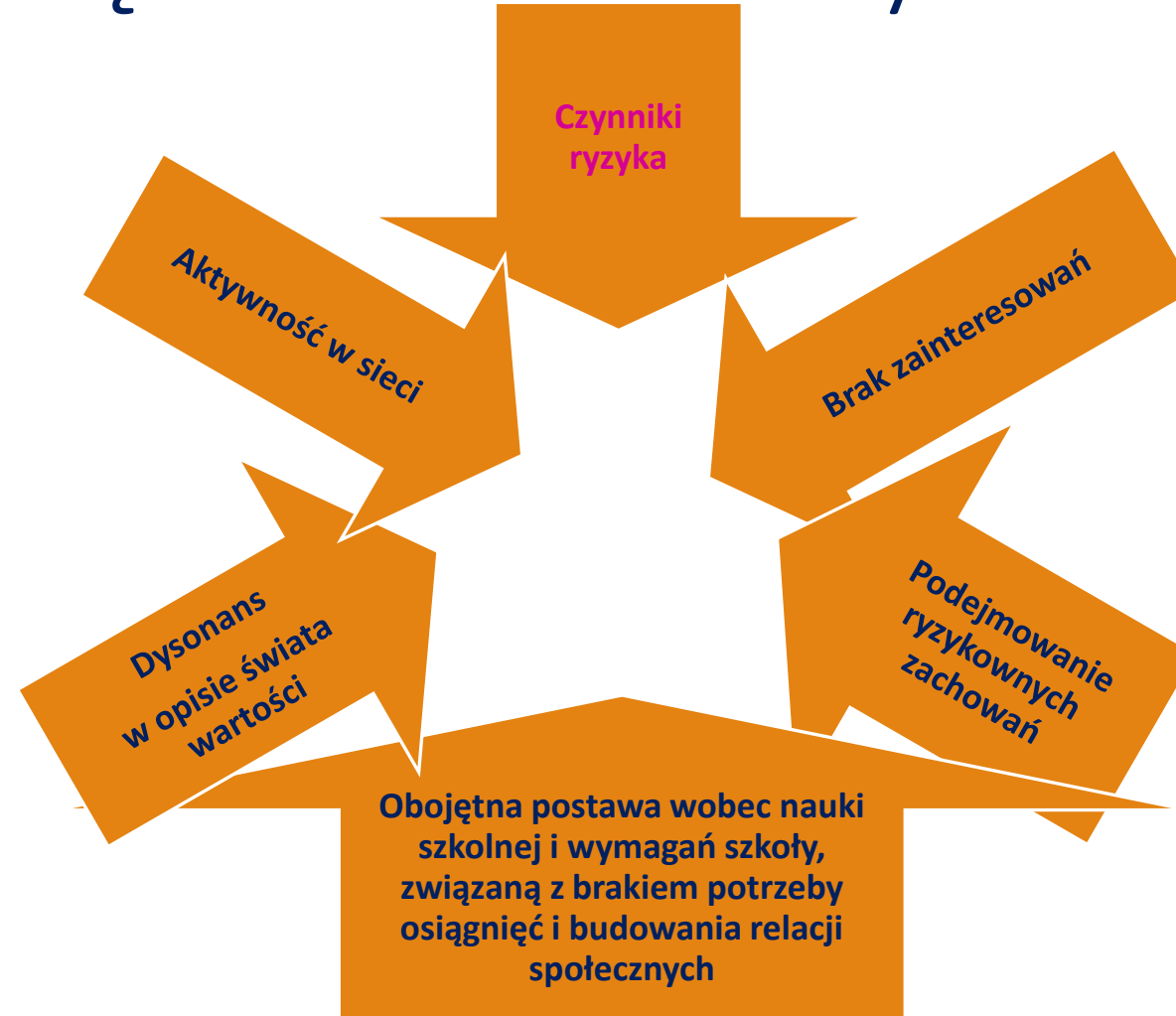
Spędzania wolnego czasu przez uczniów/dzieci

Osoby znaczące

Czego się dowiedzieliśmy?

Czego się dowiedzieliśmy?

Czego się dowiedzieliśmy?

Poszukują

Eksperymentują

Mają różne potrzeby

Różną aktywność

Pragną nowych wrażeń

Sprawdzają

Doświadczają

I to stanowi element rozwoju nastolatka, który odgrywa istotną rolę w osiągnięciu wczesnej dorosłości.

Profilaktyka dostosowana

Każdy Falochron jest inny, unikalny, dostosowany do konkretnych potrzeb –
tylko wtedy może być skuteczny.

Szkolne Falochrony na Śląsku

Estakada

Życie z pasją
lepiej smakuje

Kolorowe dni
integracji

Ja Ty razem

W zdrowym ciele
zdrowy duch

Siła jest
w nas

Nasza młodzież
to przyszłość

Szkoła po szkole

Falochron na 6

Za Ks. Józefem Tarnawskim:

*„Chodzi bowiem o to,
aby młodość wygrać!
Bo od młodości zależy
dalszy kształt całego życia...”*

